

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทยมาเป็นเวลาช้านาน ผลกระทบจากการติดยาเสพติดจึงมีความซับซ้อนและเป็นปัญหาพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตและสังคมชั้นร้ายแรง ปัญหาเสพติดจึงเป็นปัญหาระดับชาติ ที่มีผลโดยตรงต่อผู้เสพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ในขณะเดียวกันก็ส่งผลกระทบต่อสังคม ทั้งในระดับจุลภาคได้แก่ บุคคลผู้อยู่ใกล้ชิดกับผู้ติดยาเสพติด ระดับกลางได้แก่ ชุมชน และระดับมหภาคได้แก่ ประเทศและประชาคมโลกโดยรวม ยาเสพติดจึงเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่รัฐบาลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ให้ความสำคัญและดำเนินนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไป

ในปัจจุบันมีผู้ติดยาเสพติดเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าอายุของผู้เสพยาเสพติดได้อยู่ในวัยเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษา ตามที่สำนักวิจัยเอแบคโกลบอลอินเทอร์เน็ตโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (นพดล กรรณิการ และคณะ, 2545)¹ ได้จัดโครงการเฝ้าระวังรักษาคุณภาพเยาวชนไทย (Monitoring the Future Study of Thai Youth's Quality) พบว่านักเรียน นักศึกษา จำนวน 6,092,472 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงปริญญาตรี อายุระหว่าง 11 – 24 ปี มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้อยละ 44.3 (2,700,049) และไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้อยละ 55.7 (3,392,472) ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าปัญหาเสพติดในปัจจุบันน่าจะเป็นปัญหาวิกฤตระดับประเทศในอนาคตหากไม่ได้มีการดำเนินนโยบายที่เหมาะสม และอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว เพราะรัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการปราบปรามและรักษาผู้เสพยาเสพติด เป็นจำนวนมหาศาล หากภาครัฐยังขาดนโยบายและรูปแบบการบริหารจัดการเชิงโครงสร้างที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

นโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงเป็นนโยบายสำคัญที่รัฐบาล ทุกยุคสมัยให้ความสำคัญ ดังพบว่า ในปี พ.ศ. 2519 ประเทศไทยได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ตามพระราชบัญญัติและนโยบายการแก้ไขปัญหายา

¹ อังใน พรหญิง เพชรสุขศิริ. โครงการศึกษากำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุข ในชุมชนเมืองรอบสถานศึกษาและศาสนสถาน

ยาเสพติดเป็นครั้งแรก และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา กระทรวง ทบวง กรม องค์การทั้งภาครัฐ และเอกชนก็เข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนนโยบายด้านยาเสพติด แต่อย่างไรก็ตามพบว่า ตลอดระยะเวลาเกือบสามทศวรรษ ทั้งจำนวนของผู้ติดยาเสพติด ผู้ต้องขังในคดียาเสพติด และงบประมาณที่ภาครัฐใช้เพื่อการป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดกลับเพิ่มขึ้นตามลำดับ (พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ 2539)²

ในช่วงรัฐบาลของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ก็เป็นยุคสมัยหนึ่งที่รัฐให้ความสำคัญกับปัญหายาเสพติด โดยการดำเนินนโยบายเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเข้มข้นและเด็ดขาด ดังพบว่าในช่วงรัฐบาลที่ผ่านมา โดยการนำของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี นโยบายเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดนับว่าได้ผลตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ กล่าวคือ สามารถลดคดียาเสพติดลงจาก 359.26 ต่อประชากรแสนคน ในปี พ.ศ. 2543 เหลือเพียง 79.0 ต่อประชากรแสนคนในปี พ.ศ. 2547³ (สำนักงาน ป.ป.ส. 3 กุมภาพันธ์ 2548) แต่อย่างไรก็ตาม ยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลใช้ ก็เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ในวงกว้าง ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติในเรื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนและใช้มาตรการที่รุนแรง แต่ประเด็นเชิงนโยบายของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ที่สมควรให้ความสำคัญ ได้แก่ ความเชื่อมโยงระหว่างการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกระบวนการแปลงยุทธศาสตร์ให้เป็นการปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

ดังพบว่า รัฐบาลพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้แถลงนโยบายไว้ต่อรัฐสภาอย่างชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร และได้หยิบยกปัญหายาเสพติดขึ้นมาเป็นวาระแห่งชาติ (National Agenda) โดยกำหนดเป็นแนวปฏิบัติไว้ให้ทุกหน่วยงานในภาครัฐ ต้องระดมสรรพกำลังในการร่วมกันแก้ไขปัญหายาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยกำหนดนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไว้ และได้มีการประกาศปฏิบัติการต่อสู้กับปัญหายาเสพติดอีกหลายครั้ง เพื่อจัดและลดทอนปัญหายาเสพติดที่หลงเหลืออยู่ให้หมดสิ้นไป เพื่อเป้าหมายสำคัญคือ การดำรงความเข้มแข็งของพลังแผ่นดินทั่วประเทศ การที่รัฐบาลได้กำหนดแนวทางการใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด และได้มีการประกาศสงครามยาเสพติด (War on Drugs) อย่างชัดเจน โดยการเร่งรัดให้ทุกภาคส่วนมีการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (Road Map) โดยการกำหนดระยะเวลา (Timeframe) โดยในการดำเนินนโยบายไว้อย่างชัดเจน โดยแบ่งออกเป็นระยะ

² พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. รายงานการประชุมระดมสมองเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนานโยบาย การแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย. 3 ตุลาคม 2539. โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพมหานคร.

³ สถิติการจับกุมคดียาเสพติดทั้งประเทศ (สำนักงาน ป.ป.ส. 2548) พ.ศ. 2543 มีจำนวน 222,614 คดี และ พ.ศ. 2547 มีจำนวน 48,968 คดี สถิติประชากรจากกาทะเบียน กรมการปกครอง พ.ศ. 2543 มี 61,878,746 คน และ พ.ศ. 2547 มี 61,973,621 คน

ต่าง ๆ ตั้งแต่ระยะที่ 1 (1 กุมภาพันธ์ – 30 เมษายน พ.ศ. 2546) ได้แก่ ระยะการยึดพื้นที่ แยกสลาย ทำลายวงจรรยาเสพติด ระยะที่ 2 (1 พฤษภาคม – 2 ธันวาคม พ.ศ. 2546) ได้แก่ ระยะฟื้นฟู ดูแล พัฒนา สร้างพลังแผ่นดิน และชุมชนเข้มแข็ง และระยะที่ 3 (3 ธันวาคม 2546 – 30 กันยายน 2547) จนถึงระยะที่ 4 พ.ศ. 2548 (1 ตุลาคม 2547 – 30 กันยายน 2548) เป็นระยะของการ ดำเนินการตาม Roadmap เพื่อการต่อสู้เอาชนะยาเสพติด ตลอดจนกำหนดให้มี Roadmap การ เฝ้าระวังและสร้างความยั่งยืนในการเอาชนะยาเสพติด พ.ศ. 2549 – 2551 ภายใต้แผนปฏิบัติการ รวมพลังไทยทั้งชาติ ขจัดสิ้นยาเสพติด⁴

อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2549 ประเทศไทยมีการปฏิวัติและมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล โดยมีพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีที่มาจากพรรคการเมือง แต่กระนั้นก็ตาม นโยบายด้าน ยาเสพติดก็ยังคงได้รับความสนใจ และถูกกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติอีกครั้งเช่นเดิม โดยรัฐบาลได้จัดตั้ง ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ศอ.ปส.)⁵ ขึ้น และได้กำหนดแผนปฏิบัติการ โดยให้ชื่อว่า ปฏิบัติการรวมพลังไทย ขจัดภัยยาเสพติด ร่วมเทิดไท้องค์ราชัน (1 ธันวาคม 2549 – 30 กันยายน 2550)⁶ เพื่อมอบนโยบายด้านยาเสพติดให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติ โดย เน้นย้ำแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและจริงจัง แต่อย่างไรก็ ตามพบว่า ปัญหาของการดำเนินนโยบายด้านยาเสพติดตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสามสิบปีที่ผ่านมา ยังคงจำกัดอยู่ในประเด็นปัญหาเดิม ๆ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับนโยบายทางเศรษฐกิจและ การเมืองมากกว่านโยบายทางสังคม และการดำเนินนโยบายโดยทั่วไปขาดความร่วมมือและการรับ ฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน และที่สำคัญที่สุด ปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ยังคงมี ข้อจำกัดในประเด็นปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ ปัญหาด้านงบประมาณ กำลังคน วัสดุอุปกรณ์ ผลประโยชน์ทับซ้อนของผู้เกี่ยวข้องและปัญหาด้านการประสานงานและการติดต่อสื่อสาร จาก การศึกษาพบว่า รอยต่อของการดำเนินนโยบายด้านยาเสพติดของรัฐบาลของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร กับรัฐบาลของ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ คือปัญหาด้านการบริหารและการใช้กลไกของรัฐ ในการดำเนินนโยบายด้านยาเสพติด กล่าวคือ ถึงแม้ว่าจะมีหน่วยงานที่มีรูปแบบเป็น คณะกรรมการ ตั้งแต่ระดับชาติ จนถึงระดับหมู่บ้าน ชุมชน แต่การประสานงานตลอดจนการ ขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติแบบบูรณาการยังคงเป็นปัญหา

จากการศึกษาพบว่า หลังจากที่รัฐบาลของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้ประกาศ สงครามกับยาเสพติด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 โดยได้ดำเนิน Roadmap การต่อสู้กับยาเสพติด และ

⁴ ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศส.) รวมพลังไทยทั้งชาติขจัดยาเสพติด

⁵ คำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 224/2549 เรื่องจัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2549

⁶ คำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 1/2549 ลงวันที่ ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549

ปฏิบัติการรวมพลังแผ่นดิน ร่วมกวาดล้างยาเสพติด จนถึงปัจจุบัน ปัญหายาเสพติดได้ลดระดับ ความรุนแรงลงจนอยู่ในระดับที่ไม่เป็นปัญหาคุกคามต่อการดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน ทั่วไป แต่ยังคงมีปัญหาที่เกิดจากภัยคุกคามของการผลิตยาเสพติดจากแหล่งผลิตภายนอกประเทศ ขบวนการค้ายาเสพติดชนิดใหม่ การขยายตัวของกลุ่มยาตัวใหม่ รวมทั้ง ปัจจัยเงื่อนไขจากปัญหา พื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมที่ส่งผลทำให้ปัญหายาเสพติดบางส่วนยังหลงเหลืออยู่ และ อาจขยายตัวในระยะต่อไป⁷

จากข้อมูลข้างต้น พอสรุปได้ว่า ปัญหายาเสพติด มีสาเหตุและที่มาซึ่งซับซ้อน ทั้งปัจจัย ภายนอกประเทศ ปัญหาด้านพฤติกรรมและสุขภาพจิตของประชาชน ปัญหาและข้อจำกัดจากการ นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ในปัจจุบัน จึงพบว่าปัญหายาเสพติดยังไม่หมดไปจากสังคมไทย เห็นได้ จากปริมาณการจับกุม การเสพ และการบำบัดผู้ติดยาเสพติด ซึ่งยังคงมีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งบาง ช่วงเวลาอาจลดน้อยลงบ้างตามสถานการณ์การปราบปรามและการป้องกัน จากงานวิจัยของ พ.ต.ท.การุณย์ บัวผัน พบว่าเครือข่ายยาบ้าในประเทศไทย เป็นเครือข่ายขององค์กรอาชญากรรม ที่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนในองค์กร การจัดระบบ และวิธีการดำเนินการของ เครือข่ายการผลิต เครือข่ายการนำเข้า ลำเลียง และเครือข่ายการจำหน่าย จึงมีรูปแบบที่ชัดเจน มี ลักษณะเป็นใยแมงมุม มีการกำหนดความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล มีการตัดตอนทั้งแนวตั้งและ แนวนอน โดยมีการตัดตอนทุกชั้นตอน ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของบุคคลที่เป็นนายทุนหรือหุ้นส่วน ของเครือข่าย และผู้ที่ทำหน้าที่ตัดตอนจะเป็นนายหน้าหรือหรือผู้ประสานหรือตัวแทนของเครือข่าย ทุกคนในเครือข่ายจะได้รับผลประโยชน์จากการทำหน้าที่ทั้งสิ้น⁸ จึงกล่าวได้ว่า ปัญหายาเสพติดจะ ยังคงอยู่กับสังคมไทยต่อไป หากสังคมไทยยังเป็นสังคมที่อ่อนแอ

การแก้ปัญหายาเสพติด จึงต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาระบบ ไม่ใช่เป็น หน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง หรือใครคนใดคนหนึ่ง จากการศึกษาพบว่า ปัญหาของการ นำนโยบายด้านยาเสพติดไปสู่การปฏิบัติที่ผ่านมา มีอยู่เป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ปัญหาพื้นฐานด้าน บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ วิชาการและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย ปัญหาด้าน ความสามารถในการควบคุม ประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย และมาตรฐานการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่รับผิดชอบดำเนินนโยบายด้านยาเสพติด และ

⁷ ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศตส.) “คู่มือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่” 1 มีนาคม 2549

⁸ การุณย์ บัวผัน. (พ.ต.ท.) เครือข่ายยาบ้าในประเทศไทย ศึกษาจากประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด. วิทยานิพนธ์. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม ม. นิดล พ.ศ. 2545

ปัญหาด้านการสนับสนุนตลอดจนความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง (จุมพล นิมพานิช 2547)⁹

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดพิจิตร โดยใช้ชื่อย่อว่า ศตส.จ.พิจิตร เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โดยมีภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่ระดับจังหวัด โดยเป็นหน่วยงานที่อยู่ในโครงสร้างหนึ่งขององค์กรภาครัฐในสวนภูมิภาค และจัดเป็นกลไกสำคัญ ในการดำเนินโครงการและกิจกรรมตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของภาครัฐ แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจาก ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับจังหวัด เป็นหน่วยงานของภาครัฐที่ถูกจัดตั้งขึ้นใหม่ และยังมีควมสับสนในระบบการบริหารจัดการและการออกแบบโครงสร้างขององค์กร ดังพบจากข้อเท็จจริงว่า ศตส.จ. แต่ละแห่งมีการบริหารจัดการแตกต่างกันไป บางจังหวัดมีการตั้งสำนักงาน ศตส.จ. แยกจากหน่วยงานราชการอื่น เช่น จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดพิจิตร เป็นต้น บางจังหวัดไม่มีสำนักงาน ศตส.จ. เช่น จังหวัดพิษณุโลก เป็นต้น ดังนั้นแม้ว่าศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับจังหวัด จะเป็นความพยายามของภาครัฐที่จะปรับองค์กรให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันให้มากที่สุด เพื่อการตอบสนองต่อสภาพปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้น และมุ่งปฏิบัติงานด้านการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด แต่ปัญหาทางการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อออกแบบตัวแบบขององค์กรที่สามารถนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลก็ยังคงเป็นปัญหาสำคัญ

นอกจากนี้ยังพบว่า แม้ว่าศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด จะเป็นองค์กรภาครัฐที่เริ่มจัดตั้งขึ้นมาเกือบ 3 ปีแล้ว แต่ก็ยังไม่มีการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบเพื่อ พัฒนาตัวแบบการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การวิเคราะห์ผลสะท้อนกลับของนโยบาย (Policy Feedback Analysis) หรือการวิจัยเพื่อออกแบบโครงสร้างหรือระบบการบริหารจัดการของศูนย์ฯแต่อย่างใด ทั้ง ๆ ที่รูปแบบการศึกษาวิจัยในลักษณะนี้ นับว่ามีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงนโยบายของภาครัฐ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและข้อเรียกร้องของประชาชน ดังที่ Gabriel Almond (1980) ได้เสนอว่า ระบบการเมือง (Political System) มีหน้าที่โดยตรงในการตอบสนองความต้องการของสภาพแวดล้อม รักษาระบบ (System Maintenance Function) และหน้าที่ในการปรับตัว (Adaptation Function) ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกยุคหลังโลกาภิวัตน์

⁹ จุมพล นิมพานิช. การวิเคราะห์นโยบาย: ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎีและกรณีตัวอย่าง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2547.

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ จึงตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญในการ ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ และมุ่งศึกษาวิจัย โดยนำรูปแบบของการวิจัยในลักษณะของการวิเคราะห์ผล สะท้อนกลับของนโยบาย (Policy Feedback Analysis) และการพัฒนาตัวแบบการนำนโยบาย ไปสู่การปฏิบัติ (The Model of Policy Implementation) มาใช้ โดยเลือกศึกษาวิจัยเฉพาะกรณีกับ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดพิจิตร เพื่อให้ผลที่ได้จากการวิจัย เป็นประโยชน์ ต่อการปฏิบัติตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ศูนย์ ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ในจังหวัดอื่น ๆ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา องค์การให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการศึกษาวิจัย

1. ตัวแบบการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้ เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดพิจิตร ไปปฏิบัติ ควรเป็นอย่างไร
2. ปัญหา อุปสรรค ของการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของ ศูนย์ ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดพิจิตร ที่ผ่านมาเป็นอย่างไร

จุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวแบบการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของศูนย์ ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดพิจิตร ไปปฏิบัติ
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ของการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดพิจิตร

สมมติฐานของการศึกษาวิจัย

การนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล ควรมีตัวแบบ ที่ให้ความสำคัญกับสมรรถนะขององค์กร การมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ความเห็นพ้องต้องกันใน นโยบาย การเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและความต้องการของประชาชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบ ปัญหา อุปสรรค ของการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของศูนย์ ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดพิจิตร

2. มีตัวแบบการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดพิจิตร ที่มีประสิทธิภาพ
3. มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ในจังหวัดอื่น ๆ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตัวแบบการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ ให้ประสบผลสำเร็จ

ขอบเขตการศึกษาวิจัย

1. ขอบเขตเชิงพื้นที่ ได้แก่ เขตพื้นที่จังหวัดพิจิตร หน่วยงานรับผิดชอบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดพิจิตร (ศตส.จ.พิจิตร) ซึ่งมีหน่วยย่อยพื้นที่ ได้แก่ อำเภอ กิ่งอำเภอ ต่าง ๆ ในจังหวัดพิจิตร จำนวน 9 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ
2. ขอบเขตประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวนสามกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารองค์การภาครัฐ กลุ่มที่สอง ผู้เชี่ยวชาญด้านการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ กลุ่มที่สาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดพิจิตร (ศตส.จ.พิจิตร) ไปปฏิบัติ
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ได้ทำการศึกษาวิจัย ในช่วงเวลาระหว่าง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2549 ถึง เดือนมีนาคม 2550 รวมระยะเวลา 9 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ตัวแบบ หมายถึง ประเภท ชนิด กระบวนการ หรือกลไก ที่เป็นแบบอย่างเพื่อให้ขยายต่อไป นโยบาย, นโยบายสาธารณะ หมายถึง กระบวนการ กลไก หรือกลวิธี ใด ๆ ที่ผู้มีอำนาจโดยประชาชนได้เลือกให้ตัดสินใจแทน โดยผู้มีอำนาจได้ตัดสินใจแทนประชาชนแล้วว่าจะดำเนินการกระทำหรือไม่ดำเนินการกระทำใด ๆ โดยการกระทำหรือไม่กระทำนั้นมีผลกระทบต่อประชาชนผู้มอบอำนาจการตัดสินใจ

ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารหรือวัตถุใดก็ตามเมื่อเข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้เกิดการติดทางใจและทางกายภาพ ทำให้ต้องเพิ่มปริมาณของสารหรือยานั้น ถ้าขาดจะเกิดอาการถอนยา ซึ่งส่งผลทางลบต่อทั้งร่างกายและจิตใจ สังคม

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดพิจิตร หมายถึง หน่วยงานของรัฐระดับจังหวัด ที่เกิดขึ้นจากนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของรัฐบาล การเกิดขึ้นของ

หน่วยงานก็โดยคำสั่งของผู้มีอำนาจตามลำดับกฎหมาย คำสั่ง ที่กำหนดไว้ เพื่อให้หน่วยงาน
ดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่

การปฏิบัติเชิงพื้นที่ หมายถึง การดำเนินการ การปฏิบัติภารกิจ โดยยึดพื้นที่การแบ่งเขต
การปกครองของประเทศไทย ได้แก่ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด เพื่อบูรณาการทุกภาคส่วนให้
ทำงานร่วมกัน

การปฏิบัติเชิงภารกิจ หมายถึง การดำเนินการ การปฏิบัติภารกิจ ที่ได้รับมอบหมาย จาก
กระทรวง ทบวง กรม ตามแต่ละคนสังกัด

การป้องกัน หมายถึง การดำเนินการของคน กลุ่มคน หน่วยงาน หรือองค์กรใด ๆ กับสิ่งที่
อาจเกิดขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

การแก้ไข หมายถึง ได้เกิดสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นแล้วเกิดความผิดพลาดบางประการ จึงต้องมี
การดำเนินการใด ๆ เพื่อปรับปรุงสิ่งนั้นให้คืนสู่สภาพเดิมหรือสภาพปกติ

ตัวแบบการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หมายถึง ประเภท ชนิด ระบบหรือกระบวนการ
กลไกที่ใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

ศตส.จ. หมายถึง ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด

ศตส.อ./กิ่ง อ. หมายถึง ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ/กิ่งอำเภอ

ศูนย์ ฯ หมายถึง ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดจังหวัดทิจิตร